

1. Innehållsförteckning ur Per Månssons visbok.
6. I:e Militärvisa: Vänner, utav eder ett avsked vill jag taga
Sedan så vill jag till andra orter draga.....
8. I: Båtsmans visa: Och jungfrunsatt i kammaren och sydde på maskin
till henne kom en båtsman, så fager o så fin.
10. I: Kärleksvisa: Den adertonde september, då ^{skuggan} skogen syntes lång
ja öster omkring staden vid solens nedergång....
12. I: Mitt hemman: Jag har två hela ~~hemman~~ rara, åkerjord femtio tunnland hel
visst
13. I: Poem: En bön om hjälp i pinan.
14. I: Prästen: Vår präst han har en tjocker en, tjocker en.....
16. I: Vid basaren i Hörby: Kom Amanda i min famn! Kom min lilla snärta!
Låt mig viska ömt ditt namn, vila vid mitt hjärta!

2430

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV1.
2.

Innehållsförteckning ur Per Månssons visbok:

1. Beväringsvisa fr. Gräsvik:
En visa vill jag sjunga och dikta den också,
för det är vid den tiden att alla gossar sma.....
2. Till Österland vill jag fara, där bor allra käasten min..
3. Amanda: Sköna Amanda i fönstret satt. Hon såg på måmen den ljusa natt...
4. Jag har en flicka, hon är så söter, och henne går jag var kväll och möte
5. Spiskroksvalsen har toner med kläm uti. När man hör den kan man ej.....
6. Hur en kvinna bör vara: Ej för mager, ej för fet. Ej för kall, ej för het.
7. När jag kom till hea, så var jag trind o tjock, så självaste fanjunkaren.
8. På dig så vaktar fader, på dig så vaktar mor, på dig så vaktar syster,
på dig så vaktar bror. Men hur de på dig vakta, så går jag lika sakta....
9. Alfred o Anna: När kvällen kommer o bjuder vila, o sköna Anna åt lunden i
att möta Alfred i dalehs lund. Han lovat komma i kvällens s
10. Har ni sett Amanda Lundbom, Bomfallara...hon är äke någon ungdom.....
11. Vänner utav eder ett avsked vill jag taga, sedan så vill jag till andra..
12. När som solen den gått neder över sandholmens by, satt den sköna och
hulda Ingeborg. Ifrån havet hon väntade ung Hjalmar sin vän....
13. Är du glad, är du ung, tag din lyra och sjung. glada gosse, så lever du s
14. Detb doftar av blommor i sommarkläd skog, och fåglarna sova så lugna i bon
Alskarens hemkomst.

15. Båtsmans visa: Och jungfrun satt i kammaren och sydde på maskin....
16. Den adertonde september då skogen syntes lång .....
17. Jag ser uppå dina ögon, du har en annan kär.
Ack, kätaste lihla vännen, säg vem det då är?
18. Det var en söndags morgon, då solen fager sken..Då sjöng en liten fågel.
19. Adjö! Farväl min hulda älskarinna! Kaptenen kallar vi skall gå ombord...
20. I ett uselt näste ihvid staden föddes hon så vacker som en dag....
21. En visa om en klocka: Den sena vinterkvällen den synes mig så lång,
Och därför vill jag sjunga en liten enkel sång...
22. Det var en gång jag valde mig en vän. Den höll jag kär näst Gud i himmel
23. Lejonbruden: I skimrande bruddräkt så vit som snö.....
24. Brusande vågor: Stormen hörs vina; vågorna brusa.
snövita skummet vräkes mot land. Måsarna skrika,.....
25. Frälsningsfröken: Jag sjunger en visa, spritt språngande ny
för olycka ingen människa fly. Det fick frälsningsfröke
26. Jag har liksom mängen ann en liten vän. Men nu så har en annan tagit den
27. Fröken Agnes levnadsöden: Frkn Agnes uti dystra drömmar går....
28. Alpens ros: Uppå Alpens högst belägna spira, dit som ej någon ----
29. Fröken Fia: Fröken Fia gick och sydde uti staden här och där.....
30. Mitt hemman: Jag har två hela hemman rara, åkerjord femtio tunnland ....

31. Poem: en bön om hjälp i pinan.
32. Sjömansvisa: Uppå stranden växte upp en lilja,
Ja det var förvisst en ung och glad sjöman...
33. Prästen: Vår prost han har en tjocker en.....
34. Visa fr. Gellivare: För sju år sedan drog jag från hemmet
min ålder var ju blott sjutton år.....
35. Sjömansvisa: Goddag, min svenska fläka! Din skål vill jag nu dricka!.....
36. Fångens klagan: Skall jag här sitta i min enslåga bur
med mitt sårade hjärta i brand.....
37. Poesi: Om minnet av en vän dig någon glädje giver.....
En ros jag dig skänker, mitt vittme den är.....
38. Broder Persson lovat komma - till vår lilla by- det blev skrik och gny
ibland alla gummor fromma. Broder Persson han skall komma.
39. I Djupa dal: Flyg sångens milda vita duva flyg
dig till mitt hjärtas härskarinna smyg.....
40. Kors på Idas grav: Mossbelupen hydda står vid Heklas fot.....
41. Nikolina: Att vara kär det är en gruvlig pina.
Den som försökt, den säger inte nej.....
42. Sjömansvisa: Det var en afton när stormen ven
och vinterkylan låg på varje gren....
43. " : Minns du månen som på fästet ilar och om natten gånger sig til
Då i sömnen alla sött må vila, men på stranden, se där vandra två....
ro..
44. Uti dalen ibland blommor små, mvid bäcken skall min hydda stå....
Glad och lycklig vill jag leva där, ty jag har en vän så kär....

45. Smålandsvisa: En visa vill jag sjunga, som handlar om min lilla vän.
Hon är från mig bortfaren, men kommer ej igen
46. Poesi: Den korta tid jag här dig ser, den är ju snart förliden....
47. En liten tärna en gång jag såg, och hon erövrade all min håg....
48. Tjänstflickan: En stackars tjänstflicka, som trälardagen lång.
Hon vågar knappast blicka för sina syslor mång.....
49. Rallarevisa: Från hemmet vi reste den tjugonde april
att resa upp mot norden kring passet hundra mil.....
50. Alfred och Alfhilda: På 1800-talet, ja det var nittiotre i kronans tjänst.
till Stockholm jag drog, som ni får se.....
51. Smälänningen: Nog minnes jag det middagsmål hos nämndeman i Kråkemål
där jag fått en fläskasvål, som var så stor som så. ....
52. Vildandens klagan: Till nordliga länder vi komma om våren
till vassen vid stranden som fordom om våren, vi byggde vårt bo i kärlek
och tro.
53. Artillerivisa: Jag reste från mitt hem med glatt och hurtigt sinne.....
54. Tjuveri: Och gossen följde en jänta nyss att gräva torvor i mossen.
"Säg lilla jänta, får jag en kyss? Här ser ossningen och ingen lyss
sade gossen.
55. Frågor: Vad hette den första du älska? Var träffade du henne första gånge
56. Ur vårvisor: Det finns en gosse, och han är min, som är så vacker .....
57. Vid basaren i Hörby tivoli: Kom Amanda i min famn! Kom min lilla snärta!...

Militärvisa:

Vänner, utav Eder ett avsked vill jag taga
Sedan så vill jag till andra orter draga.
Militär att bliva, lära mig att kriga,
kriga för fosterlandets väl.

Därför så styr jag min kosa uti världen,
se, om jag har någon lycka uppå färden.
Men skulle det så hända att icke till lyckan lända
kommer jag väl åter min vän.

Men skulle min resa till otur mig bliva,
då vill jag svära att landet övergiva,
då vill jag spanna hanen o över Oceanen
draga till ett främmande land.

Vänner, utav Eder..

2430

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2.

7.

För när jag kom till Mälarestaden
blev jag bekant med hela flickeraden.
Ja, då vill jag minnas att flera flickor finnas
gladare flickor må ni tro.

För kärlek det har jag till flickorna de rara.
Nog är det sorgeligt att ifrån dem fara.
Men vad skall man göra, man kan inte föra
flickor med sig, när man reser bort.

Ja, kärlek det har jag då lika till alla
fast icke vid namn jag vågar kalla.
För hjärtat det brinner, o tårarna de rinner,
när man skall skiljas ifrån dem.

Skål. kamrater. i botten vi dricka,
glaset vi höja för varje vacker flicka.
Jag önskar eder alla till vigselfallen falla!
Tecknat av en glader militär.

Båtsmans visa.

Och jungfrun satt i kammaren och sydde på maskin.

Till henne kom en båtsman, så fager o så fin.

"O, hör du lille båtsman, vad jag vill säga dig!

Säg, har du lust att spela guldtärningen med mig?"-

"Nog har jag just att spela guldtärningen med dig.

Men jag har ej det röda guld att sätta emot dig."-

"Sätter du din kappa o så din gamla hatt,

så sätter jag mitt hjärta. Det tar du aldrig fatt!"

Den första guldtärningen på spelebordet rann.

Den sköna jungfrun tappade o lille båtsman vann.

Den andra guldtärningen.....

Den tredje guldtärningen.....

Och jungfrun satt

"En guldbroderad jacka, det vill jag giva dig,
om du sen aldrig mera vill tänka uppå mig."

"En guldbroderad jacka, den tar jag när jag kan,
men jag vill ha den jungfru, som jag med tärning vann."

"Det största skepp i floden, det vill jag giva dig,
om du sen aldrig mera vill tänka uppå mig?"

"Det största skepp i floden, det tar jag när jag kan,
Men jag vill ha den jungfrun, som jag med tärning vann".

"Min faders halva rike, det vill jag giva dig,
om du sen aldrig mera vill tänka uppå mig."

"Din faders halva rike, det tar jag, när jag kan.
Men jag vill ha den jungfru, som jag med tärning vann."

Och jungfrun går i kammaren o kammar upp sitt hår.

"O, Herre Gud i Himmelen, sånt giftermål jag får!"

Och båtsman går på golvet o klingar med sitt svärd:

"Ja, du får bättre giftermål än du är nånsin värd."

"Jag är väl ingen båtsman, fastän det synes så.

Jag är den yngste kungason, som ifrån England går!"

"Är du den yngste kungason, som ifrån England går,
så skall du få mitt hjärta, om så jag hade två."

2430

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNERARKIV

J.
10.

Kärleksvisa.

Den adertonde
sept. då skogen

Den adertonde september då skogen syntes lång
ja öster omkring staden vid solens nedergång
där möter mig en flicka, ja, en flicka dejelig.
Jag hälsar på henne, varthän hon ämnar gå?

Hon svarade: "God afton!" Men ett jag säga må
"Kom låt oss göra sällskap åt lunden vi gå?"
"Att följa dig åt lunden, det går slätt intet ann,
ty folket de frambära: du är min fästeman."

Ja, detta blir din egen sak, hur kan det skada mig!
För gossen han kan säga, att han är god för mig.
Låt honom gå till sina, det har han gott gjort förr.
Han får sin like söka inom en annan dörr. /likhet/.

Vi språka med varandra med stor förtrolighet.
Vi knöto kärleksbanden o svoro vid en ed.
Vi lovade varandra med hjärta o med hand,
att ingen här i världen kan lossa dessa band.

Men den på höga tronen, som vi tillbedja må,
som råder över solen o över änglar små.
De unga han vill kalla små barnen hem till sig
De gamla få väl komma, fast det blir något sent.

Och den på blanka hästen, den kom vi ej ihåg.
Den oförväntade gästen han kommer inom kort.
Han sträcker ut sin lie o högg den blomman av.
Det var den vackra flickan, som lades nu i grav.

O, skördeman! O, skördeman! Vad skulle du göra här?
Den tid som flickan levde, hon gick dig ej för när.
Gå ut på gröna fältet o hugg den grödan av,
där gå så många arbetande, som väntar på sin grav.

Nu slutar jag min visa,; mitt hjärta är så tungt.
För nu så har jag mistat min lilla vän så god.
Ja, ~~inom~~ gravens murar, där får hon vila sig.
Det var den vackra flickan, som ej fick bli min brud.

/inom/

2430

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNES

J.
12.

Mitt hemman.

Mitt hemman.

Jag har två hela hemman rara
åkerjord femtio tunnland heltvisst.
Angarna mina bäst lär vara
Ännu har jag aldrig låtit foderbrist.
Skogar tillika har jag så rika.
Min skog man sänder till/andra/länder /alla/
Såg har jag präktig, kvarn så en dräktig,
som alltjämt med tre stenar går.

Jag har en ladugård, som står i mantal.
fyra par oxar, hästar par sex
kor 20 stycken, vackert antal.
får fyra dussin jämt jag har.
Jag har sju galtar, trinda som paltar
fem suggor bara, som med en skara
digris~~er~~ goda jag vill förmoda
att de med tiden skall bli goda svin.

Jag har fem rum med möbler dyra
speglar i två ifrån tak o till golv
sängar stå bäddade i fyra
eljest har jag sängklär för tolv
silver jag äger, minst ett pund det väger
glas karaffin av äkta porsslin
i skåpen finnes, jag knappast minnes
hur mycket egendom jag har.

/Pinan d. 15/12 1913/

7.

13.

2430

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Poem: En bön om hjälp i pinan.

Tänk o Gud på knektar alla
men isynnerhet på mej!
Värdes mig från pinan kalla
utav ren barmhärtighet.
Dagar komma, dagar gå
inte blir jag fri ändå!
Hjälp mig hän i Jesu namn! Amen!

Detta lilla poem passar för en volontär, som sålt
sig på längre eller kortare tid.

J=
14

2430

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Prästem.

Vår präst han har

Vår präst han har en tjocker en, en tjocker en,
så att ingen i hela vårt lan
har så tjocker som honom alén, alén.

Vår prostinna har en luden en, en, en luden en
så att ingen i hela vårt lan
har så luden som henne alén, alén.

Vår prostdotter har en djuper en, en djuper en,
så att ingen i hela vårt lan
har så djuper som henne alén alén.

Vår vallherde har en långer en, en långer en
så att ingen i hela vårt lan
har så långer som honom alén alén.

2430

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2.

15.

Det tjocka, som jag sade, att vår prost han hade.

Det var hans tjocka kyrkobok,
i vilken han vigde paren ihop.
Det var det tjocka, jag mente
o inte det fula ni tänkte.

Det ludna, jag sade, att vår prostinna hade.

Det var hennes bruna får,
vilka hon klippte båd höst o vår.
Det var det ludna, jag mente,
o inte det fula, ni tänkte.

Det djupa, som jag sade, att vår prostdotter hade.

Det var hennes kärna, si!
I vilken hon kärnade smöret uti,
det var det djupa, jag mente
och inte det fula, ni tänkte.

Det långa, som jag sade, att vår vallherde hade.

Det var hans långa vallerlur,
i vilken han tutade visorna sju.
Det var det långa, jag mente,
o inte det fula ni tänkte.

2430

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1-2

J.

16.

Vid basaren i Hörby.

Kom Amanda i min famn! Kom min lilla snärta!
Låt mig viska ömt ditt namn, vila vid mitt hjärta!

Kom Amanda i min
famn....

Fy dig Peter! skäms du ej, att så där genera mej!
Tänk om någon såg oss här! Nej- jag skall plocka bär!

Vad gör det, min sockerstrut, här i Karnas backe.
Sådant har man sett förut. Lagg armen om min nacke!

Nå, om du så äntligt vill. Jagb plär ej mig göra till.
Tiden ej förspill, men tig vackert still!

Båda: Ja, var bara tyst, ja tyst, så tyst, så tyst!

Refr. Ty tänk om Hörby blott det visste, varje käring huved' riste
saken skall bli rysligt ful. Tänk om Hörby blott det visste,
varje käring huved' riste, truten blev så ful

2430

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

17.

gick som käpp i hjul, och i synen blev hon gul.

Han: Vi till hösten gifta oss, bygga oss en stuga.
Jag från tjänstem då blir loss, slipper mer att buga.

Hon: Ja, vi få ett eget bo, du och jag å ro.
Vi ska ha en mjölkeko. Tänk vad folk ska glo!

Refr. Tänk om Hörby blott det visste,
då blev varje dag den siste.
Allt vad vi skall hitta på
andra kunna ej förstå.
Tänk om Hörby blott det visste,
då blev varje dag den siste.
Och ett fasligt schå, folk väl finge då
att oss sladdra på.